

ԹՎԻՆԻՆԳ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ
AM/14/ENP/ST/15

Հայաստանի ազգային վիճակագրական համակարգի ամրապնդում - II փուլ



ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ջրի հաշիվների վերաբերյալ

Գործողություն 6.2. Տվյալների վերանայում

Առաքելությունն իրականացրել են

Տկն Սիմոնա Ռամբերտին, Իստատ
Տկն Դոնատելլա Վինյանին, Իստատ

2016թ. մայիսի 16-20-ը

Վերջնական տարբերակ



ՀՀ ազգային վիճակագրական
ծառայություն



Փորձագետների կոնտակտային տվյալներ

Միմոնա Ռամբերտի

Իստատ

Հասցե՝ Օչեանո Պաշիֆիկո պողոտա, Հռոմ 171 00144, Իտալիա

Հեռ. +390646734322

Էլ-փոստ. ramberti@istat.it

Դոնատելլա Վինյանի

Իստատ

Հասցե՝ Օչեանո Պաշիֆիկո պողոտա, Հռոմ 171 00144, Իտալիա

Հեռ. +390646734936

Էլ-փոստ. vignani@istat.it

Բովանդակություն

1. Ընդհանուր մեկնաբանություններ.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2. Գնահատում և արդյունքներ	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
3. Եզրակացություններ և առաջարկություններ	8
Հավելված 1. Տեխնիկական առաջադրանք.....	10
Հավելված 2. Առաքելության ծրագիրը.....	12
Հավելված 3. Հանդիպումների մասնակիցներ.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.3

Հապավումների ցանկ

ՆՁՄՀ	ՏՀԶԿ/Ներքին ջրերի միացյալ հարցաթերթ
ՋՖՀՀ	Ջրերի ֆիզիկական հոսքերի հաշիվներ
ԲՏՀՀ-Ջուր	Բնապահպանական-տնտեսական հաշվառման համակարգ
ջրի համար	
ՋՀ	Ջրի հաշիվներ
ՋՌ	Ջրային ռեսուրսներ
ՋՎ	Ջրի վիճակագրություն

1. Ընդհանուր մեկնաբանություն

Սույն առաքելության հաշվետվությունը պատրաստվել է «Հայաստանի ազգային վիճակագրական համակարգի ամրապնդում - II փուլ» ԹՎԻՆԻՂ ծրագրի շրջանակներում: Հաշվետվությունը վերաբերվում է գործողություններին, որոնք իրականացվել են 6-րդ բաղադրիչի երկրորդ գործողության շրջանակներում, ինչպես նաև այն գործողություններին, որոնց իրականացումը ժամանակացույցով պլանավորված է սույնից հետո:

Իստատի երկրորդ առաքելության նպատակներն էին.

- Իրավիճակի գնահատում և ՇԵ կողմից պրեզենտացիա այն մասին, թե ինչ է կատարվել նախորդ առաքելությունից ի վեր
- Ջրերի ֆիզիկական հոսքի հաշիվների աղյուսակների կազմման տեսությունը և փորձառությունը
- Ջրային ռեսուրսների և ջրի հետ կապված արտադրանքի ֆինանսական մատակարարման և օգտագործման աղյուսակների վերաբերյալ տեսական և մեթոդաբանական ասպեկտները
- Ջրի ֆինանսական ծախսերի և թողարկումների աղյուսակների տեսական և մեթոդաբանական ասպեկտները
- Ջրի հաշիվներից ստացված ցուցանիշները. Ձևավորում, կազմում, քաղաքական կիրառություն
- Ջրի հիբրիդային հաշիվների մեթոդաբանական ասպեկտները
- Համապատասխան շահառուների ներգրավում քննարկումներում

ԱՊ փորձագետները ցանկանում են իրենց անկեղծ շնորհակալությունն արտահայտել իրենց հետ հանդիպած բոլոր պաշտոնատար անձանց և անհատներին՝ բարի և արհեստավարժ աջակցության և արժեքավոր տեղեկատվության համար, որն ստացել են Հայաստանում իրենց գտնվելու ընթացքում, և ինչը մեծապես հեշտացրել է նրանց աշխատանքը: Սույն զեկույցում տեղ գտած տեսակետները և դիտարկումները պատկանում են փորձագետներին և կարող են չհամընկնել ԵՄ, ՀՀ ԱՎԾ, Իստատի կամ Դանիայի վիճակագրության տեսակետների հետ:

2. Գնահատում և արդյունքներ

2.1 Իրավիճակի գնահատում և ՇԵ կողմից պրեզենտացիա նախորդ առաքելությունից ի վեր կատարվածի մասին

Երկրորդ առաքելության առաջնային նպատակն էր լսել ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցներին, ովքեր պետք է ներկայացնեին իրենց կողմից արվածը Իստատի նախորդ առաքելությունից ի վեր: Մասնավորապես Իստատի կողմից ձևակերպված բոլոր խնդիրները կատարվել են:

ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցները նկարագրեցին բոլոր տվյալները մանրամասնորեն ըստ աղբյուրի, տիպաբանության և բնապահպանության ոլորտում ներգրավված մարմնի: Պարզաբանվեցին բնապահպանության և ջրի վիճակագրության արտադրման մեջ նախարարությունների և ՀՀ ԱՎԾ դերերը: Տրամադրվեց տեղեկատվություն տվյալների ստուգման և տվյալների վավերականացման մասին: Մասնավորապես ուսումնասիրվեցին հարցեր կապված տվյալների միատարրության, ստանդարտացման և համադրելիության հետ: Քննարկվեց բացակայող տվյալների լրացումը, մասնավորապես մասնակի կամ

ամբողջական պատասխանների բացակայությունը և կիրառվող իմպուտացիայի մեթոդները: Քննարկվեցին այլ մոտեցումներ, ինչպիսիք են հանպատրաստից պաշտոնական տեսչական և վերահսկողական գործողությունները: Ինչպես և պահանջվում էր, ամենայն մանրամասնությամբ անդրադարձ կատարվեց *ջրօգտագործման վերաբերյալ հաշվետվությունների կազմման* նկարագրությանը: Իստատի աշխատակիցները ՀՀ ԱՎԾ գործընկերներին խնդրեցին մի շարք պարզաբանումներ տալ հաշվետվության կազմման հարցերի վերաբերյալ:

Վերջապես, ընդգծվեցին մի քանի նշումներ Հայաստանի և այլ երկրների (հատկապես Իրանի և Վրաստանի) միջև ջրի մասին համաձայնագրերի վերաբերյալ, ինչը ձևակերպված էր Իստատի առաջին առաքելության ընթացքում սահմանված տնային աշխատանքներում:

2.2. ՏՀԶԿ/Ներքին ջրերի վերաբերյալ Եվրոստատի միասնական հարցերը. Կազմված աղյուսակների վերանայում

Նախորդ հանդիպմանը պլանավորված ծրագրի համաձայն ՀՀ ԱՎԾ և Իստատի աշխատակիցները միասին աշխատեցին ՆԶՄՀ աղյուսակների վրա, որոնք ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցները նախապես կազմել և էլ-փոստով ուղարկել էին Իստատ 2016թ. մայիսի առաջին շաբաթվա ընթացքում: Ծավալվեց հետաքրքիր և խորը քննարկում մի շարք հարցերի շուրջ, որոնց լուսաբանվեցին և պարզաբանվեց ԱՊ փորձագետների կողմից:

ՆԶՄՀ աղյուսակները կազմվել են ամբողջականության բարձր աստիճանով: Քննարկման ամենակարևոր մաս էին կազմում տվյալների աղբյուրները և կոնկրետ տարրերին վերաբերող մեթոդաբանական ասպեկտները: Այս պատճառով պարզաբանվեցին ՀՀ ԱՎԾ կողմից իրականացվելիք աշխատանքի հետագա ասպեկտները, որոնք պետք է ներառվեն հաջորդ տնային աշխատանքի մեջ, և հատկապես մեծ ուշադրություն դարձվեց հաշվարկի մեթոդներին՝ համաձայն Եվրոստատի պաշտոնական ձեռնարկի ուղեցույցների: Բացի դա, քանի որ որոշ ցուցանիշների համար նույնականացվել են անկանոն արժեքներ, Իստատը անհրաժեշտություն տեսավ վերանայել այդ տվյալները, այդ թվում և անհրաժեշտության դեպքում վերանայել դրանք տրամադրողների հետ:

2.3 Ջրերի ֆիզիկական հոսքի հաշիվների կազմման և մեթոդաբանության քննարկում

Ջրի ազգային հաշիվների արտադրման նպատակով, որոնք նաև օգտագործվում են միջազգային և ազգային մակարդակով քաղաքական վերլուծության մեջ, Իստատի աշխատակիցները ներկայացրեցին համապատասխան նյութ՝ սկսելով ֆիզիկական հաշիվներից: Մասնավորապես ներկայացվեցին ջրի համար ՋՖՀՀ պատրաստված հինգ աղյուսակների մեթոդաբանական ասպեկտները և փորձառությունները.

- Աղյուսակ Ա - Ջրի ֆիզիկական մատակարարման աղյուսակ
- Աղյուսակ Բ - Ջրի ֆիզիկական օգտագործման աղյուսակ
- Աղյուսակ Գ - Ջրի մեջ արտահոսքերի ֆիզիկական մատակարարման աղյուսակ
- Աղյուսակ Դ - Ջրի մեջ արտահոսքերի ֆիզիկական օգտագործման աղյուսակ
- Աղյուսակ Ե – Ջրի հիմնական ցուցանիշները

Հղումներ են արվել պաշտոնական միջազգային վիճակագրական ձեռնարկներին, ջրի հաշիվներ կազմելու վերաբերյալ հիմնական փաստաթղթերին (և՛ ֆիզիկական և՛ ֆինանսական հոսքերի վերաբերյալ), որոնք նաև տրամադրվել են ՀՀ ԱՎԾ-ին Բստատի կողմից: Ներկայացվել են ծավալուն բացատրություններ տեսական սկզբունքների/մեթոդաբանությունների և փորձառության վերաբերյալ, որոնք ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցներին կօգնեն կազմել ՋՖՀՀ աղյուսակները նախքան Հոռմ կայանալիք ուսուցողական այցը: Բացի դա քննարկումների ընթացքում ուսումնասիրվել են այլ երկրներին բնորոշ դեպքեր և համեմատություններ են անցկացվել Հայաստանի հիմնահարցերին մոտ բնութագրերի միջև:

Քանի որ ՋՖՀՀ աղյուսակներով պահանջվող որոշ փոփոխականներ ընդգրկված են ՆՋՄՀ-ում քարտեզագրվել և բացատրվել են երկու հաշվետվողական ձևերի միջև կապերը՝ համաձայն 2015թ. մարտին վերջին անգամ կայացած հանդիպմանը բնապահպանական հաշիվների գծով Եվրոստատի աշխատանքային խմբի կողմից մշակված և տարածված արդյունքների:

2.4 Ջրի ֆինանսական և հիբրիդային հաշիվներ. Մատակարարման և օգտագործման աղյուսակների տեսությունը, ծախսերի և թողարկումների աղյուսակների և հիբրիդային հոսքերի հաշիվներ

Պատկերվել է մատակարարման և օգտագործման վիճակագրական և վերլուծական շրջանակը, ծախսերի և թողարկումների ֆինանսական աղյուսակը, և վերջապես հիբրիդային հաշիվները: Մասնավորապես Բստատի կողմից տրամադրվել են մեթոդաբանական և գործառնական ասպեկտները: Նպատակն էր.

- Խորացնել ջրի ֆինանսական հաշիվների բնութագրերը և կազմման մեթոդները, օգտագործված դասակարգիչները և վերլուծական ներունակությունը;
- Վերլուծել մատակարարման և օգտագործման ֆինանսական աղյուսակների և ջրի հետ կապված արտադրանքի ծախսերի և թողարկման աղյուսակների կառուցվածքը և մեթոդաբանական ասպեկտները և պարզաբանել դրանց միջև կապերը;
- Տրամադրել հիմնական մեթոդաբանական տեղեկատվություն մատակարարման և օգտագործման աղյուսակների և ծախսերի և թողարկման աղյուսակների վերբերյալ, համաձայն պաշտոնական վիճակագրական ձեռնարկների, վերհիշելով հաշվարկարման ընդունված մի քանի ազգային սկզբունքներ;
- Ներկայացնել ջրի շրջանակի համար հոսքերի հիբրիդային հաշիվներ, որպես վերլուծական գործիք՝ ինտեգրացնելով տնտեսության մեջ գործընթացների մասին ֆիզիկական և ֆինանսական տեղեկատվությունը;
- Մասնավորապես, պատկերվել են ջրի մատակարարման և օգտագործման հիբրիդային հաշիվների ընդհանուր կոնցեպտուալ հիմքերը:

Ինչ վերաբերում է ջրի ֆիզիկական և ֆինանսական հաշիվներին, ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցներին են ներկայացվել համապատասխան պաշտոնական վիճակագրական ձեռնարկները և ընդգծվել են համապատասխան կետերը, որպեսզի հեշտացվի հաշիվների շրջանակի ուսումնասիրությունը, որը նախատեսված է նախքան ՀՀ ԱՎԾ գործընկերների ուսուցողական այցը Հոռմ:

Բացի այդ նկարագրվել են ազգային հաշվառման մեջ օգտագործվող մի շարք գների, ինչպես նաև ջրի ֆինանսական հաշիվների վերաբերյալ հարցեր: Մասնավորապես վերլուծվել են գնման գների, բազիսային գների և շուկայական գների սահմանումները և կազմման առնչությունները:

2.5 Ջրի հաշիվներից ստացված ցուցանիշները ջրի կառավարման և քաղաքական նպատակներով օգտագործման համար

Քննարկումների հսկայական մաս նվիրվել է ն՝ ՋՖՀՀ-ից ստացված ցուցանիշների և՝ SEEAW վիճակագրական ձեռնարկի հիման վրա ջրի կառավարման համար ստացված ցուցանիշների խորը ուսումնասիրությանը:

Աշխատանքը սկսվեց պաշտոնական վիճակագրական ձեռնարկների վերբերյալ նյութից, այնուհետև ներկայացվեցին արդեն իսկ կազմված ՋՖՀՀ աղյուսակներից ստացված ջրի հիմնական ցուցանիշները.

- K.1 ջրի սպառում
- K.2 ջրի օգտագործում
- K.3 զուտ արտահոսքեր

Նաև նկարագրվեց, թե որ ցուցանիշները կարող են ստացվել ֆիզիկական և ֆինանսական տեղեկությունները համադրելու արդյունքում (համախառն ավելացված արժեք և արտադրում): Սրա նպատակն է արդյունավետությունը բարձրացնող քայլերի իրականացումը, ինչը նաև օգտակար է քաղաքականության մշակման համար: Դիտարկվեցին որոշ վերլուծական օգտագործման ձևեր: Շեշտադրվեցին ջրօգտագործման ինտենսիվության և ջրօգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների ձևավորման և վերլուծության մեջ դրանց օգտագործման հարցեր: Ներկայացվեց մի քանի օրինակ կիրառական տնտեսական վերլուծության մեջ:

Ներկայացվեց ջրի կառավարման համար SEEAW-ի հիման վրա ստացված ցուցանիշների մեկ այլ խումբ՝ ավելի լավ ընկալելու համար մատակարարման, օգտագործման և ջրային ռեսուրսների վրա ճնշման ընթացիկ ձևերը: Բացատրվեց, թե որքանով նկարագրողական կարող է լինել հաշիվներից ստացված վիճակագրության և ցուցանիշների ապահոված տեղեկատվությունը հետևյալ թեմաների վերաբերյալ.

- Ջրային ռեսուրսների ճնշման աբյուրները. Որոշում է, թե ինչպիսին է յուրաքանչյուր ոլորտի մասնակցության չափաբաժինը մասնավոր բնապահպանական ճնշումներում, ինչպիսիք են ստորգետնյա ջրերի գերշահագործումը, կամ ջրի աղտոտումը,
- Հնարավորություններ ջրի արդյունավետության բարելավման համար. Որոշում է, արդյոք ջուրը բաշխվում է ամենաբարձր արժեքի օգտագործողներին; նույնականացնում է գոյություն ունեցող հնարավորությունները՝ բարձրացնելու համար ջրի ծախսարդյունավետությունը և արդյունավետությունը, գնահատում է կորուստների չափը;
- Ջրի գնագոյացման քաղաքականություններ. Որոշում է, արդյոք ջուր տրամադրողների ծախսն ամբողջությամբ ծածկվում է; բացահայտում է, թե արդյոք գնագոյացումը անաչառ է տարբեր սպառողների նկատմամբ; գնահատում է արդյոք գնագոյացման քաղաքականությունները ենթադրում են խթանիչ միջոցառումներ ուղղված ջրի պահպանմանը և աղտոտման կանխարգելմանը, թե դրանք խրախուսում են ջրային ռեսուրսների չափից ավելի օգտագործումը;
- Ջրօգտագործման կայունություն. Ջրային ռեսուրսները և ջրօգտագործումը:

2.6 ՇԵ կողմից ներկայացում Հայաստանում բնապահպանական ծախսերի հաշվարկի վերաբերյալ (ջրի շեշտադրմամբ)

ՀՀ ԱՎԾ-ն ներկայացրեց հետազոտության հարցաթերթի նախագիծ՝ «Կազմակերպությունների կողմից կատարվող բնապահպանական ծախսերը»: Իստատի և ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցները մանրամասնորեն վերլուծեցին յուրաքանչյուր հարց, պատասխանների տարբերակները հարցերի բաժիններում և կազմման համար համապատասխան հրահանգը: Որոշ կետեր նույնականացվեցին վերանայման համար և՛ հարցերի տրամաբանական կառուցվածքի վերաձևակերպման և՛ փաստաթղթի անգլերեն տարբերակում փոփոխություններ կատարելու համար: Սկսվեց հարցաթերթի փոփոխականների միջև փոխկապակցվածության աստիճանի և ազգային հաշիվների համակարգի սատելիտային հաշիվների մեջ շրջակա միջավայրի պաշտպանությանն ուղղված ծախսերի հաշիվների (EPEA) կազմման համար անհրաժեշտ տվյալների նախնական վերլուծություն:

2.7 Համապատասխան շահառուների ընդգրկումը քննարկումներում

Ջրի ֆինանսական հաշիվների վերլուծության ընթացքում ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցների կողմից հրավիրվեցին ներկայացուցիչներ նախարարություններից և ՀՀ ԱՎԾ ազգային հաշիվների բաժնից՝ բնապահպանության ոլորտի հարցերի և ազգային ֆինանսական հաշիվների կազմման հետ կապված քննարկմանը մասնակցելու համար: Սա հնարավոր դարձրեց ընդլայնել լսարանը և քննարկումն իրականացնել անմիջապես բնապահպանական և ջրի տվյալները տրամադրողների և սպառողների հետ:

3. Եզրակացություններ և առաջարկություններ

Եզրակացություններ

- ՀՀ ԱՎԾ-ն լավ աշխատանք է իրականացրել 2016թ. փետրվարին Իստատի կողմից իրականացված առաքելության վերջում արված առաջարկությունների և ճանապարհային քարտեզի համաձայն (գործողություն 6.1):

- ՀՀ ԱՎԾ կողմից մշակված վերլուծությունները հաստատում են, որ ջրի վիճակագրության տվյալների բազաները հարուստ են տարբեր աստիճանի ագրեգացված տվյալներով և տեղեկություններով: Հետևաբար նրանք լրացրել են ՏՀԶԿ/Եվրոստատի ներքին ջրերի միացյալ հարցաթերթը (ՆԶ-ՄՀ)՝ ապահովելով ամբողջականության բարձր աստիճան:

- Սույն գործողության շրջանակներում մշակվել են Ջրերի ֆիզիկական հոսքի հաշիվների (ՋՖՀՀ) տեսական և պրակտիկ ասպեկտները: Մասնավորապես մանրամասն ուսումնասիրվել են ջրի և արտահոսքերի վերաբերյալ ջրամատակարարման և ջրօգտագործման աղյուսակները (այդ թվում ստացվող

ցուցանիշները): Վերլուծվել են ՋՖՀՀ և ՆՁՄՀ աղյուսակների տարրերի միջև հարաբերությունները և սրա շուրջ վերջին բարելավումները, որոնք սահմանվել են բնապահպանական հաշիվների վերաբերյալ Եվրոստատի աշխատանքային խմբի կողմից 2015թ.-ին:

- Ջրային ռեսուրսների վերաբերյալ ՀՀ ԱՎԾ տվյալների բազաները կարծես թե համապատասխանում են ՋՖՀՀ կազմման համար անհրաժեշտ տեղեկատվական կարիքներին:

- Ներկայացվել են ջրի ֆինանսական հաշիվների մեթոդաբանական ասպեկտներ, հաշվի առնելով համապատասխան միջազգային շրջանակը (SEEA 2003, SEEA-Ձուր 2012): Մասնավորապես աշխատանքային թեմաներն էին ջրի հետ կապված արտադրանքի մատակարարման և օգտագործման ֆինանսական հաշիվները, ծախսերի և թողարկման աղյուսակները, մատակարարման և օգտագործման աղյուսակների համար հիբրիդային հաշիվները:

- Իստատի և ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցները փոխաշահավետորեն աշխատել են ըստ ճանապարհային քարտեզի՝ փոխանակելով փորձը և արդյունքները:

Առաջարկություններ

- Կանոնակարգել 6.2 գործողության ընթացքում քննարկված մեծ ծավալով տեղեկատվությունը, ինչը կօգնի աստիճանաբար հետամուտ լինել պլանավորված նպատակներին

- Մատնանշված պաշտոնական վիճակագրական ձեռնարկների և Իստատի կողմից կազմված և խմբագրված աշխատանքային փաստաթղթերի վերլուծությունների խորացում՝ որպես ՋՖՀՀ հաջող կազմման հիմնական պայման

- Ջրի ֆինանսական հաշիվների վերաբերյալ պաշտոնական վիճակագրական ձեռնարկների և Իստատի կողմից կազմված և խմբագրված աշխատանքային փաստաթղթերի ուսումնասիրում: Նպատակն է առավել լավ ծանոթանալ կոնցեպտուալ հիմքերին, դասակարգիչներին և մեթոդաբանություններին, որոնք օգտագործվում են սույն հաշիվների համակարգի կառուցման մեջ:

- Կասկածների և անորոշությունների դեպքում ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցները կարող են կապվել Իստատի փորձագետների հետ էլ-փոստով, Skype-ով ստանալու համար տեխնիկական աջակցություն անհրաժեշտության դեպքում:

Առաջ շարժվելու համար անհրաժեշտ գործողությունները և նախապատրաստում հաջորդ առաքելությանը

Գործողություն	Վերջնաժամկետ	Պատասխանատու անձ
Նախապատրաստել և Իստատի աշխատակիցներին ուղարկել հաշվետվություն հոսքաջրերի մաքրման կայանների մասին	2016թ. հունիսի 20	ՀՀ ԱՎԾ
Արդեն իսկ կազմված ՆՁՄՀ աղյուսակների թարմացում ըստ 6.2	2016թ. հունիսի 30	ՀՀ ԱՎԾ

գործողության ընթացքում քննարկված վերանայումների; խորացնել տվյալների աղբյուրների և հաշվարկման մեթոդաբանությունները		
Ջրի ֆիզիկական հոսքերի հաշիվների կազմման համար հասանելի տվյալների աղբյուրների հետազոտություն, ի լրումն ՆՋՄՀ փոփոխականների	2016թ. հուլիսի 29	ՀՀ ԱՎԾ
ՋՖՀՀ-ի A-B-C-D աղյուսակների կազմում՝ համաձայն քննարկված պաշտոնական վիճակագրական ձեռնարկների	2016թ. օգոստոսի 18	ՀՀ ԱՎԾ
ՋՖՀՀ-ից ստացված ցուցանիշների հաշվարկ (աղյուսակ E)	2016թ. սեպտեմբեր	ՀՀ ԱՎԾ
ՋՖՀՀ կազմման ընթացքում բարձրացված առանցքային ասպեկտների վերաբերյալ հաշվետվություն	2016թ. սեպտեմբերի 15	ՀՀ ԱՎԾ
Ուշադրություն դարձնել բացակայող տարրերին կամ անորոշ որակի տարրերին, որոնք պետք է աստիճանաբար ընգծվեն՝ նույնականացնելու համար լավագույն փորձը, որից կարելի է օգտվել (proxy փոփոխականներ, գնահատման մոդելներ, հետազոտություններ, վարչական տվյալներ)	2016թ. սեպտեմբերի 24	ՀՀ ԱՎԾ
Միևնույն ժամանակ ջրի հետ կապ ունեցող արտադրանքի ֆինանսական հաշիվներին վերաբերող կոնցեպտուալ շրջանակի և մեթոդաբանությունների ուսումնասիրություն; մասնավորապես ջրի հետ կապ ունեցող արտադրանքի ֆինանսական հաշիվների մատակարարման և օգտագործման աղյուսակներ և հիֆրիդային աղյուսակներ	2016թ. հոկտեմբերի 5	ՀՀ ԱՎԾ

Հավելված 1. Տեխնիկական առաջադրանք

Տեխնիկական առաջադրանք

ԵՄ Թվինինգ ծրագիր AM/14/ENP/ST/15

2016թ. մայիսի 16-20

Բաղադրիչ 6. Ջրի հաշիվներ

Գործողություն 6.2. Տվյալների վերանայում

Բաղադրիչի պարտադիր արդյունքները և չափանիշները.

Պարտադիր արդյունքները.

- Կազմված ջրի հաշիվներ (2017թ. հուլիս)

Չափանիշներ.

- Ջրի հաշիվների համար տվյալների աղբյուրների (հասանելիության, տեղեկատվական հոսքի) գույքագրման սահմանում (2016թ. ապրիլ)
- Ջրի հաշիվների մշակված մեթոդաբանություն (2017թ. հունվար)
- Իրականացված հանդիպում շահագրգիռ կողմերի հետ (2017թ. հուլիս)
- Կազմված ջրի հաշիվներ (2017թ. հուլիս)
- ՀՀ ԱՎԾ վերապատրաստված աշխատակազմ ջրի հաշիվները կազմելու գծով (2017թ. հուլիս)

1. Գործողության նպատակը

- Գոյություն ունեցող տվյալների վերանայում և նոր տվյալների կարիքների նույնականացում
- Վարչական ռեգիստրների օգտագործման և որակի բարելավման հարցերի քննարկում
- Ջրի հաշիվների կազմում և դրանց օգտագործում
- Համապատասխան շահառուների ընդգրկում քննարկումներում

2. Գործողության սպասվող արդյունքը

- Տվյալների կարիքները և հասանելիությունը նույնականացված են
- Նոր տվյալների կարիքները սահմանված են
- Հստակեցված է վարչական ռեգիստրների օգտագործման հնարավորությունը
- Քննարկված է ջրի հաշիվների կազմումը և օգտագործումը
- Սահմանված է հաջորդ գործողության աշխատանքային ծրագիրը (6.3-ը ծրագրված է 2016թ. հոկտեմբերին)
- 6.4 «Իտալիա կայանայիք ուսուցողական այց»-ը ծրագրված է 2016թ. հոկտեմբերի 11-14-ը

- 6.3«Ջրի հաշիվների կազմում»-ը ծրագրված է 2016թ. դեկտեմբերի 12-16-ը

3. Մասնակիցները

ՀՀ ԱՎԾ

Բաղադրիչի ղեկավարներ

- Պրն Յուրիկ Պողոսյան
- Տկն Նելլի Բաղդասարյան

Այլ աշխատակիցներ բաժնից.

- Տկն Նաիրա Մանդալյան
- Անի Համբարձումյան
- Տկն Աստղիկ Պողպոմոզովա

ՀՀ ԱՎԾ այլ աշխատակիցներ

- Մակրոտնտեսական ցուցանիշների և ազգային հաշիվների բաժնից
- Գյուղատնտեսության վիճակագրության բաժնից
- Արդյունաբերության և էներգետիկայի վիճակագրության բաժնից
- Ֆինանսների վիճակագրության բաժնից
- Առևտրի և այլ ծառայությունների վիճակագրության բաժնից
- Շինարարության վիճակագրության բաժնից նույնպես կիրավիրվեն

Գործողությանը մասնակցող այլ շահագրգիռ կողմեր.

Աշխատակիցներ

- ՀՀ բնապահպանության նախարարությունից
- ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարությունից
- ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությունից
- ՀՀ ֆինանսների նախարարությունից
- ՀՀ առողջապահության նախարարությունից
- ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարությունից
- Առևտրային կազմակերպություններից
- Միջազգային կազմակերպություններից (ՄԱԶԾ, ԱՄՆ ՄԶԳ, ՀԲ և այլն)

նույնպես կիրավիրվեն:

ԱԵ փորձագետներ

Տկն Սիմոնա Ռամբերտի, փորձագետ, Իստատ

Տկն Դոնատելլա Վինյանի, փորձագետ, Իստատ

Հավելված 2. Առաքելության ծրագիր

Ժամանակ	Վայր	Միջոցառում	Նպատակ/ մանրամասներ
Երկուշաբթի (16/5) (սկզբը 11:00-ին)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների ի հետ	Քննարկել շաբաթվա ծրագիրը Իրավիճակի գնահատում և ՇԵ կողմից նախորդ առաքելությունից հետո կատարված աշխատանքի ներկայացում
Երեքշաբթի, առավոտ (17/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների ի հետ	Տվյալների կարիքների և հասանելիության քննարկում Վարչական ռեգիստրների օգտագործման հստակեցում Ջրի ֆիզիկական հոսքերի հաշիվների կազմման քննարկում
Երեքշաբթի, կեսօրից հետո (17/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների ի հետ	Մատակարարման և օգտագործման ֆինանսական աղյուսակները. Տեսություն և պրակտիկա Նոր տվյալների կարիքների սահմանում և նկարագրում
Չորեքշաբթի, առավոտ (18/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների ի հետ	ՇԵ կողմից Հայաստանում բնապահպանական ծախսերի հաշվարկի ներկայացում (շեշտադրում ջրին) Բնապահպանական ծախսերի հաշվարկի մեկանգամյա հետազոտության քննարկում
Չորեքշաբթի, կեսօրից հետո (18/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների ի հետ	Շահառուների հետ հանդիպման նախապատրաստում
Հինգշաբթի առավոտ (19/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում շահառուների հետ	Հանդիպում շահառուների հետ
Հինգշաբթի, կեսօրից հետո (19/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ բաղադրիչի ղեկավարի Չնախատեսված հանդիպումներ	Հանդիպման արդյունքների քննարկում Մինչև հաջորդ առաքելությունը կատարվելիք տնային աշխատանքի սահմանում Իտալիա կայանալիք ուսուցողական այցի նախապատրաստական

			աշխատանքի քննարկում
			Վեջնական պարզաբանումներ ԱԵ փորձագետների հետ, հաշվետվության պատրաստում և ներկայացում ՇԵ ծրագրի ղեկավարին
Ուրբաթ, առավոտ (20/5)	ՀՀ ԱՎԾ	Ամփոփիչ հանդիպում ՇԵ ծրագրի ղեկավարի հետ	Եզրակացություններ, և որոշումներ և դրանց հետևանքների դիտարկում հաջորդ առաքելության համար, և ՇԵ փորձագետների համար ենթադրվող աշխատանքային ծրագիր

Հավելված 3. Հանդիպումների մասնակիցները

ՀՀ ԱՎԾ.

Պրն Ստեփան Մնացականյան, ՀՀ ԱՎԾ նախագահ
Տկն Անահիտ Սաֆյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
Պրն Յուրիկ Պողոսյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
Տկն Նելլի Բադդասարյան, Սոցիալական ոլորտի և բնապահպանության վիճակագրության բաժին
Տկն Նաիրա Մանդալյան, Սոցիալական ոլորտի և բնապահպանության վիճակագրության բաժնի առաջատար մասնագետ
Անի Համբարձումյան, Սոցիալական ոլորտի և բնապահպանության վիճակագրության բաժնի կրտսեր մասնագետ
Տկն Աստղիկ Պողոսյան, վիճակագիր, Սոցիալական ոլորտի և բնապահպանության վիճակագրության բաժին
Տկն Նադեժդա Ասվաթյան, գլխավոր մասնագետ, մակրոտնտեսական ցուցանիշների և ազգային հաշիվների բաժին

Արտաքին շահառուներ.

Տկն Գոհար Հարությունյան, Թեստավորման և ծրագրավորման մասնագետ, ՀՀ բնապահպանության նախարարության «Տեղեկատվական վերլուծական կենտրոն» ՊՈԱԿ
Տկն Լուսինե Ավետիսյան, Շրջակա միջավայրի պահպանության տնտեսական մեխանիզմների, ստանդարտների և տեխնիկական կանոնակարգերի բաժնի պետ, ՀՀ բնապահպանության նախարարություն

ԹՄԽ թիմ.

Պիտեր Բոնստեդ Անան Հանսեն, Թվինինգի մշտական խորհրդատու
Սոնա Միրզոյան, ԹՄԽ օգնական
Անուշ Պողոսյան, ԹՄԽ թարգմանիչ